Прометей — символічний образ нескореного народу (за поемою "Кавказ" Тараса Шевченка)

Титан Прометей — це герой давньогрецької міфології. Але він став улюбленим персонажем з творів світового мистецтва (літератури, живопису), перетворившись у символ невичерпних сил народу, його стійкості у боротьбі проти ворогів, ставши символом жертовності в ім'я перемоги світла, правди і розуму.

Яскравим доказом цього є прекрасна поема Т. Г. Шевченка, ця огненна сатира на загарбницьку колоніальну політику царської Росії під назвою "Кавказ".

У поемі Т. Г, Шевченко оплакував не лише смерть свого друга Якова де Бальмена, але й сумну долю пригноблених горців, волелюбних кавказців, які не хотіли добровільно йти до Росії, до цієї лицемірної тюрми народів, де "од молдованина до фіна на всіх язиках все мовчить, бо благоденствує". Не хотіли горці приєднуватися до країни тиранів і людоненависників, до країни з морально деградованою правлячою верхівкою, змістом життя якої була жадоба до наживи. Ці "суєслови й лицеміри, Господом прокляті!" лише на словах сповідують божі заповіді любити брата, а на ділі деруть з нього три шкури.

Ви любите на братові
Шкуру, а не душу!
Та й лупите по закону, —

сміливо кидає гнівні звинувачення поет.
Що ж могло дати вільному народові це загниваюче суспільство? Хіба що "тюрьми мурувати, кайдани кувати, як і носить!... і як плести кнути узловаті". Згадується і "Сибір неісходима" як місце заслання тих, хто проти волі царя.

І ось цій темній і страшній силі змушені були протидіяти народи Кавказу з єдиним бажанням не втратити волю і не попасти в рабство. Саме за це автор глибоко симпатизує горцям, вірячи у їхню перемогу:

І вам слава, сині гори,
Кригою окуті,
І вам, лицарі великі,
Богом не забуті.
Борітеся — поборете,
Вам бог помагає!
За вас правда, за вас слава
І воля святая!

Стійкість народу, його могутню згуртовану силу, його нескореність Тарас Шевченко втілює в образі Прометея, який, до речі, за міфом, і був прикутий Зевсом до Кавказьких гір. Орел же асоціативно нагадує двоголового орла самодержавства. Але не скувати живої душі горців.

Народ, що прагне волі і бореться за неї — безсмертний! Це дає повне право заявляти авторові:

Не вмирає душа наша,

Не вмирає воля.

Наша? Ні, Т. Шевченко не обмовився, бо мав на увазі й свій український народ, і всі інші пригноблені народи Росії, до якої б нації вони не належали, бо сліз і кроні тут пролито стільки, що

... напоїть
Всіх імператорів би стало.
З дітьми і внуками втопить
В сльозах удов'іх. А дівочих
Пролитих тайно серед ночі!
А матерніх горячих сльоз?
А батькових, старих, кровавих,
Не ріки — море розлилось,
Огненне море!

Як не важко Прометею, як не важко народу-мученику, але найважливіше те, що він готовий порвати кайдани, а не скніти в рабстві. Ось на що акцентує автор славнозвісної поеми. Хоча цей нескорений прометеївський вогонь властивий не лише поемі "Кавказ". Він взагалі є істотним складником Шевченкової поезії, є її душею, суттю. Бо це не просто поезії, а історичні документи доби.